

Vergaderjaar 2025–2026

25 295

Infectieziektenbestrijding

Nr. 2271

BRIEF VAN DE MINISTERS VAN VOLKSGEZONDHEID, WELZIJN EN SPORT EN VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 11 mei 2026

Op vrijdag 8 mei 2026 is de Kamer geïnformeerd over het vervolg van de reis van het Nederlandse cruiseschip m/v Hondius en de wijze van evacuatie van eventuele zieke opvarenden en gecontroleerd vertrek voor opvarenden zonder symptomen. Daarnaast is de Kamer op de hoogte gebracht van het RIVM-advies over het andesvirus en de aanwijzing van het andesvirus als A2-infectieziekte. Met deze brief ontvangt de Kamer een update over de eerste repatriëring van de opvarenden en de quarantaine, en de komende vervolgstappen.

Het kabinet is allereerst heel blij dat de eerste groep opvarenden van het Nederlandse cruiseschip m/v Hondius veilig is aangekomen in Nederland na een succesvolle repatriëring. Gelukkig vertoont geen van deze opvarenden op dit moment symptomen. Het was een complexe operatie, waarbij intensief is samengewerkt met nationale en internationale partijen om dit tot een goed einde te brengen. Daarvoor wil het kabinet alle betrokkenen bedanken.

Laatste ontwikkelingen rondom het andesvirus

Op vrijdag 1 mei 2026 ontving het Landelijk Coördinatiecentrum Infectieziekten (LCI) van het RIVM een eerste melding dat er iets aan de hand was op de m/v Hondius. Eén dag later, op zaterdag 2 mei 2026, werd een cluster van passagiers met ernstige ademhalingsziekte aan boord van de m/v Hondius gemeld bij de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) en is meteen gestart met onderzoek, monitoring en tracering van alle betrokkenen. Via de kanalen van de Internationale Gezondheidsregeling (IHR) zijn de nationale IHR Focal Points in alle betrokken landen geïnformeerd en de WHO en het ECDC ondersteunen de internationale contactopsporing. Contacten die opgespoord worden, worden door het land waar zij zich bevinden in quarantaine geplaatst en gemonitord. In de loop van de dagen is daarbij steeds meer informatie over de reis en de mogelijke besmettingen bekend geworden. Tot 11 mei 2026 zijn in totaal tien gevallen gemeld, waarvan drie mensen zijn overleden.

Sommige passagiers zijn gedurende de reis van boord gegaan, nog voordat helder werd dat mogelijk sprake was van een uitbraak van een infectieziekte. Zij worden, net als de passagiers die aan boord zijn gebleven, gemonitord door de gezondheidsautoriteiten van de landen waar zij verblijven. De desbetreffende gezondheidsautoriteiten volgen de verschillende groepen opvarenden en hun contacten. Het gaat om de volgende plaatsen van ontschepping:

- Tristan de Cunha: Een Brits persoon die op Tristan de Cunha woont, heeft verschijnselen. De Britse regering heeft artsen en materialen naar het eiland gestuurd.
- Sint Helena: Het betreft onder andere de Nederlandse vrouw die later in Zuid-Afrika is overleden. De passagiers die hier van boord zijn gegaan, worden gemonitord. Dat geldt tevens voor de mensen die in contact zijn geweest met de Nederlandse vrouw tijdens haar verblijf in Zuid-Afrika, als op de vlucht van Sint-Helena naar Kaapstad, gedurende de korte periode dat zij op het vliegtuig van Kaapstad naar Amsterdam aanwezig was. Tot nu toe is alleen een Zwitserse man, die opvarende was van het schip, besmet gebleken. Hij is in een ziekenhuis in Zwitserland opgenomen, zijn vrouw is in thuisquarantaine.
- Ascension: Een zieke Brit is op Ascension van boord gegaan en naar Zuid-Afrika gevlogen. Hij is daar in het ziekenhuis opgenomen en was de eerste patiënt bij wie het hantavirus werd gediagnosticeerd. Ook de contacten van deze patiënt tijdens zijn reisbewegingen naar en in Zuid-Afrika zijn in quarantaine en worden gemonitord in het land waar zij zich nu bevinden.
- Tenerife: Alle opvarenden die op 10 en 11 mei 2026 zijn of worden geëvacueerd, worden gecontroleerd en getest. Afhankelijk van hun persoonlijke omstandigheden, worden deze controles en testen uitgevoerd door het land waar zij opgevangen worden, hun thuisland of in Nederland. Daarnaast meldt Frankrijk officieel dat één van hun opvarenden positief heeft getest voor het hantavirus. Verder wordt in de pers melding gemaakt van twee Amerikaanse opvarenden, waarvan er één verschijnselen zou hebben, en één «licht positief» getest zou zijn.

Terugblik evacuatie eerste groep opvarenden

Gisteravond is op Vliegbasis Eindhoven een vliegtuig aangekomen met passagiers en een deel van de bemanning van het cruiseschip m/v Hondius, waarop het andesvirus is vastgesteld. Het gaat om een groep van 26 mensen, waarvan 8 Nederlanders. Alle gerepatrieerde opvarenden zijn zorgvuldig medisch gescreend. Er is op het vliegveld bij iedereen een monster afgenomen voor laboratoriumonderzoek. Deze monsters worden tegelijk getest bij het RIVM en het Erasmus MC. De Kamer wordt op een nader moment op hoofdlijnen geïnformeerd over deze uitslagen, nadat de betrokkenen op de hoogte zijn gebracht.

De Nederlandse passagiers zijn veilig en professioneel naar hun huisadres vervoerd en zijn daar in thuisquarantaine gegaan. De passagiers met andere nationaliteiten reizen door naar hun land van herkomst. De buitenlandse opvarenden die niet direct naar huis kunnen, gaan in quarantaine op een daarvoor ingerichte quarantainelocatie, tenzij het thuisland bereid is om gedurende de quarantaineperiode van zes weken zorg te dragen voor veilig vervoer van hun inwoner(s) naar eigen land.

De mensen die thuis in quarantaine moeten, worden begeleid door de GGD van hun woonplaats. Er zijn duidelijke instructies, zoals twee keer per dag temperatuur opmeten en er is dagelijks telefonisch contact. Zo zorgt de GGD ervoor dat zij eventuele symptomen opmerken, zodat snel goede zorg gegeven kan worden. Burgers vragen om thuis in quarantaine

te gaan, is een beproefde methode om verspreiding te voorkomen. Eerdere ervaringen laten zien dat de samenwerking met de GGD en het verantwoordelijkheidsgevoel van de betrokkenen bij dit soort uitbraken zorgen voor een goede naleving van de maatregelen. Onder uitzonderlijke omstandigheden zou het kunnen dat noodzakelijk is dat iemand gedwongen in quarantaine geplaatst wordt, maar dat komt in de praktijk zelden voor. Mensen nemen hun verantwoordelijkheid en begrijpen de ernst en het belang van quarantaine. De quarantaineperiode duurt 42 dagen en is ingegaan op 6 mei 2026, toen de opvarenden zich nog aan boord van het schip bevonden.

Omdat de gebeurtenissen op het schip veel impact kunnen hebben voor de betrokkenen is ook psychosociale hulpverlening beschikbaar. In opdracht van het Ministerie van VWS is in samenwerking met het RIVM en ARQ Nationaal Psychotrauma Centrum landelijk geadviseerd over de inzet van psychosociale hulpverlening. Er is een informatiefolder opgesteld en aan alle opvarenden uitgereikt.

Aankomst tweede groep opvarenden

Vanavond zal een tweede vlucht op Vliegbasis Eindhoven aankomen. Deze groep zal op eenzelfde manier worden ontvangen als de eerste groep. Na de medische check zal een deel doorreizen naar het thuisland. De mensen die niet meteen kunnen doorreizen naar het thuisland worden tijdelijk opgevangen op een hiervoor ingerichte quarantainelocatie. Op verzoek van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport wordt dit geregeld door de Veiligheidsregio's en GGD'en van Rotterdam Rijnmond, Kennemerland en Brabant Zuid-Oost. Hierbij geldt dat deze mensen zes weken in quarantaine gaan op de daarvoor ingerichte quarantainelocatie, tenzij het thuisland gedurende deze quarantaineperiode bereid is zorg te dragen voor veilig vervoer van hun inwoner(s) naar eigen land. Het Ministerie van Buitenlandse Zaken onderhoudt contact met de thuislanden om de repatriëring zo soepel mogelijk te laten verlopen. Ten slotte reist nog een derde vliegtuig naar Nederland. Dit vliegtuig reist met Australische en Nieuw-Zeelandse passagiers aan boord. Zij zullen korte tijd in Nederland in quarantaine verblijven en reizen dan door naar hun thuisland. Naar verwachting landt dit derde vliegtuig rond middernacht.

Aankomst m/v Hondius in de haven van Rotterdam

Nadat de tweede groep opvarenden van boord is, zal de m/v Hondius met een beperkte bemanning vanuit Tenerife doorvaren naar de haven van Rotterdam. Een arts en een verpleegkundige varen mee. Ook het lichaam van één van de overledenen is aan boord en zal na aankomst in Rotterdam gerepatriëerd worden. Ook deze groep zal op eenzelfde manier worden ontvangen en in quarantaine gaan. Na aankomst zal bovendien het schip gereinigd en ontsmet worden. Op dit moment is nog niet precies bekend wanneer het schip vanuit Tenerife kan vertrekken en wanneer het precies in Rotterdam zal aankomen.

Ten slotte

Het kabinet spreekt dank uit voor een ieders medewerking en inzet aan de verschillende lopende operaties, zowel op nationaal als internationaal niveau. Het kabinet volgt de situatie op de voet, acteert op geleide van de ontwikkelingen en informeert de Kamer daarover uiteraard.

De Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
S.T.M. Hermans

De Minister van Buitenlandse Zaken,
T.B.W. Berendsen